

УДК 070:004.056

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-5\(47\)-688-699](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-5(47)-688-699)

Васильєва Олена Владиславівна кандидат економічних наук, доцент кафедри журналістики, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», завідувач Центру інновацій та технологічного розвитку, ДУ «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г. М. Доброва НАН України», м. Київ, <https://orcid.org/0000-0001-7502-5702>

Вакулич Володимир Михайлович доктор політичних наук, доцент, професор кафедри журналістики, заслужений журналіст України, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, <https://orcid.org/0009-0005-1237-3335>

ЦИФРОВА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У НАУКОВІЙ ЖУРНАЛІСТИЦІ

Анотація. У статті досліджено цифрову безпеку як важливу складову професійної діяльності наукового журналіста в умовах стрімкої цифровізації сучасного медіапростору. Проаналізовано вплив цифрових технологій, соціальних мереж, алгоритмічних платформ та штучного інтелекту на трансформацію наукової журналістики й особливості поширення наукового контенту в онлайн-середовищі. Встановлено, що розвиток цифрових медіа суттєво розширив можливості комунікації між науковою спільнотою та суспільством, однак одночасно посилив ризики дезінформації, інформаційних маніпуляцій, кібератак і втрати довіри до медіа. Особливу увагу приділено проблемі поширення псевдонаукової інформації, deepfake-технологій, автоматизованих інформаційних кампаній та використанню генеративного штучного інтелекту для створення маніпулятивного контенту. Доведено, що сучасні цифрові платформи та алгоритми соціальних мереж здатні посилювати поширення недостовірної інформації через механізми вірусності та емоційного впливу. Визначено основні цифрові загрози для журналістів, серед яких фішингові атаки, цифрове стеження, викрадення акаунтів, витік конфіденційної інформації та маніпуляції цифровими матеріалами.

У роботі обґрунтовано важливість кібергігієни, фактчекінгу, цифрової верифікації контенту та критичного мислення як необхідних складових професійної компетентності сучасного журналіста. Наголошено на ролі медіаграмотності та цифрової компетентності у забезпеченні достовірності

наукової інформації та протидії дезінформації. Проаналізовано діяльність міжнародних організацій і платформ, спрямовану на підтримку цифрової безпеки журналістів та розвиток навичок безпечної роботи у цифровому середовищі. Зроблено висновок, що в умовах активного розвитку цифрових технологій цифрова безпека стає невід'ємною складовою професійної діяльності наукового журналіста. Поєднання журналістських стандартів, медіаграмотності, навичок цифрового захисту та критичного аналізу інформації є необхідною умовою формування якісного й достовірного наукового контенту в сучасному медіапросторі.

Ключові слова: наукова журналістика, цифрова безпека, медіаграмотність, дезінформація, цифрова компетентність.

Vasylieva Olena Vladuslavivna PhD of economics, Associate Professor of the Department of Journalism, KROK University, Head of the Innovation and Technological Development Center, State Institution «G.M. Dobrov Institute for Scientific and Technological Potential and Science History Studies of the NAS of Ukraine», Kyiv, <https://orcid.org/0000-0001-7502-5702>

Vakulych Volodymyr Mykhailovych Doctor of Political Sciences, Associate Professor, Professor of the Department of Journalism, Honored Journalist of Ukraine, KROK University, Kyiv, <https://orcid.org/0009-0005-1237-3335>

DIGITAL SECURITY AS A COMPONENT OF THE PROFESSIONAL ACTIVITY OF A SCIENCE JOURNALIST

Abstract. The article examines digital security as an important component of professional scientific journalism in the context of the rapid digitalization of the modern media space. The impact of digital technologies, social networks, algorithmic platforms, and artificial intelligence on the transformation of scientific journalism and the peculiarities of the dissemination of scientific content in the online environment is analyzed. It is established that the development of digital media has significantly expanded the possibilities of communication between the scientific community and society, but at the same time has increased the risks of disinformation, information manipulation, cyberattacks, and loss of trust in the media. Particular attention is paid to the problems of the dissemination of pseudoscientific information, deepfake technologies, automated information problems, and the use of generative artificial intelligence to create manipulative content. It is proven that modern digital platforms and algorithms of social networks are capable of enhancing the

dissemination of unreliable information through mechanisms of virality and emotional impact. The main digital threats to journalists are identified, including phishing attacks, digital surveillance, account hijacking, the age of confidential information, and manipulation of digital materials.

The paper substantiates the importance of cyber hygiene, fact-checking, digital verification of content, and critical thinking as more complex professional competencies of modern journalism. The role of media literacy and digital competence in ensuring the reliability of scientific information and countering disinformation is emphasized. The activities of international organizations and platforms aimed at supporting digital journalists and developing skills for safe work in a digital security environment are analyzed. It is concluded that in the context of the active development of digital technologies, digital security is becoming an integral part of the professional activities of scientific journalism. The combination of journalistic standards, media literacy, digital security skills, and critical analysis of information are necessary conditions for the formation of high-quality and reliable scientific content in the modern media space.

Keywords: science journalism, digital security, media literacy, disinformation, digital competence.

Постановка проблеми. Стрімка цифровізація сучасного медіапростору суттєво трансформувала діяльність журналістів, зокрема у сфері наукової журналістики. Активне використання цифрових платформ, соціальних мереж, алгоритмічних систем та технологій штучного інтелекту значно розширило можливості поширення наукової інформації, однак водночас посилило ризики дезінформації, інформаційних маніпуляцій, кібератак і втрати довіри до медіа. Особливої актуальності проблема набуває в умовах поширення deepfake-технологій, автоматизованого створення контенту та інформаційного перевантаження аудиторії, коли межа між достовірною науковою інформацією та маніпулятивним контентом стає дедалі менш помітною. У таких умовах виникає необхідність дослідження цифрової безпеки як важливої складової професійної діяльності наукового журналіста, а також визначення ролі медіаграмотності, фактчекінгу та цифрової компетентності у забезпеченні якості наукової комунікації та протидії дезінформації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика цифрової безпеки журналістів, дезінформації та трансформації наукової комунікації активно досліджується у сучасному науковому дискурсі. Зокрема, A. de Jong, A. M. Dijkstra, M. A. J. MacLeod та M. D. T. de Jong аналізують виклики наукової комунікації під час пандемії COVID-19. Питання цифрової дезінформації та маніпуляцій розглядають D. Called і J. M. Silva.

Ризики використання штучного інтелекту в журналістиці досліджують U. Peña-Alonso, S. Peña-Fernández та K. Meso-Ayerdi. Практичні аспекти цифрової безпеки журналістів висвітлено у рекомендаціях UNESCO, CPJ, Prometheus, а також у працях Н. Л. Дашенко, О. В. Кушнір і Т. В. Решетухи. Водночас потребує подальшого осмислення саме поєднання наукової журналістики, цифрової безпеки, медіаграмотності та фактчекінгу в умовах поширення штучного інтелекту й цифрових маніпуляцій.

Мета статті – дослідити цифрову безпеку як складову професійної діяльності наукового журналіста, визначити основні цифрові загрози та роль медіаграмотності, фактчекінгу й цифрової компетентності у забезпеченні достовірності наукового контенту.

Виклад основного матеріалу. Наукова журналістика сьогодні відіграє значно ширшу роль, ніж просто передача інформації про нові дослідження чи технології. Вона стала важливим інструментом суспільної комунікації, який допомагає людям орієнтуватися у складних наукових процесах, розуміти глобальні виклики та формувати критичне ставлення до інформації. Саме через наукову журналістику суспільство отримує пояснення щодо змін клімату, розвитку штучного інтелекту, біотехнологій, медичних відкриттів або кіберзагроз. У цифрову епоху діяльність журналіста суттєво змінилася. Якщо раніше основними каналами поширення наукової інформації були друковані видання, телебачення чи радіо, то сьогодні головними платформами стали соціальні мережі, онлайн-медіа, відеохостинги та цифрові сервіси. Це значно пришвидшило обіг інформації та зробило науковий контент доступнішим для широкої аудиторії. Водночас цифровізація створила нові ризики, пов'язані з маніпуляціями, дезінформацією та втратою довіри до медіа.

Однією з ключових проблем сучасного медіасередовища є інформаційне перевантаження. Користувачі щодня стикаються з величезною кількістю новин, серед яких дедалі складніше відрізнити достовірні матеріали від маніпулятивних або псевдонаукових. Особливо небезпечно це у сфері науки, адже навіть незначне викривлення фактів може формувати хибні уявлення про медицину, вакцинацію, екологічні проблеми чи технологічні інновації. Проблема дезінформації у сфері науки особливо загострилася під час пандемії COVID-19. Саме тоді соціальні мережі стали основним каналом поширення як перевіреної інформації, так і численних фейків. Дослідники зазначають, що цифрові платформи значно прискорили поширення наукової дезінформації та конспірологічних теорій [1; 2].

Важливою проблемою є також алгоритмізація інформаційного простору. Соціальні платформи працюють за принципом максимального залучення аудиторії, тому алгоритми нерідко просувають емоційний,

конфліктний або сенсаційний контент, навіть якщо він не є достовірним. Через це якісна наукова журналістика часто програє у видимості маніпулятивним матеріалам або псевдонауковим повідомленням. Подібні тенденції дедалі частіше стають предметом міжнародних досліджень у сфері медіа та цифрової комунікації [3; 4]. Окрему небезпеку становить використання технологій штучного інтелекту. Сучасні генеративні системи можуть створювати тексти, аудіо та відео, які складно відрізнити від реальних матеріалів. Для журналістики це створює серйозні виклики, оскільки deepfake-контент та автоматично згенеровані повідомлення можуть використовуватися для маніпуляцій громадською думкою.

Дослідження свідчать, що більшість журналістів вважають штучний інтелект одним із факторів посилення дезінформаційних ризиків [5].

У таких умовах особливого значення набуває професійна відповідальність журналіста. Науковий журналіст сьогодні повинен не лише зрозуміло пояснювати складні теми, а й володіти навичками цифрової безпеки, фактчекінгу та верифікації інформації. Саме тому міжнародні організації дедалі активніше акцентують увагу на поєднанні журналістських стандартів із цифровою грамотністю та кібербезпекою. Зокрема, UNESCO наголошує, що дезінформація стала глобальним викликом для сучасної журналістики та демократичного суспільства загалом [6]. Суттєву роль у забезпеченні цифрової безпеки журналістів відіграють освітні ініціативи. Наприклад, українська платформа Prometheus реалізує спеціальний курс «Цифрова безпека журналістів та інших працівників медіа», який навчає основам кібергігієни, захисту акаунтів, протидії фішинговим атакам та безпечній роботі з цифровими джерелами [7]. Крім того, професійні медійні організації створюють практичні інструменти для захисту журналістів у цифровому середовищі. Наприклад, Committee to Protect Journalists (CPJ) публікує рекомендації щодо цифрової безпеки та захисту персональних даних журналістів, які працюють у кризових або воєнних умовах [8].

У сучасному медіасередовищі наукова журналістика дедалі більше поєднується з цифровою безпекою, адже якість наукового контенту напряму залежить від захищеності інформації, достовірності джерел та професійної відповідальності журналіста. Саме тому формування навичок критичного мислення, медіаграмотності та цифрової компетентності стає необхідною умовою ефективної журналістської діяльності у XXI ст. Цифрове середовище сьогодення виносить питання безпеки як одне із ключових аспектів професійної діяльності журналіста. Якщо раніше основні ризики для представників медіа були пов'язані переважно з фізичною безпекою або цензурою, то сьогодні дедалі більшого значення набувають саме цифрові загрози. Робота з електронними документами, онлайн-архівами,

соціальними мережами, хмарними сервісами та месенджерами значно полегшує журналістську діяльність, однак водночас робить журналістів більш уразливими до кібератак, цифрового стеження та інформаційних маніпуляцій.

Особливо актуальною ця проблема є для наукової журналістики. Журналісти, які працюють із науковими матеріалами, часто взаємодіють із конфіденційними джерелами інформації, дослідницькими лабораторіями, медичними установами, міжнародними організаціями або державними структурами. У багатьох випадках йдеться про доступ до ще не оприлюднених результатів досліджень, персональних даних, медичної статистики або матеріалів, що можуть мати суспільний резонанс. Саме тому будь-який витік інформації або несанкціонований доступ до цифрових ресурсів може мати серйозні наслідки як для самого журналіста, так і для його джерел. Серед основних цифрових загроз, з якими стикаються сучасні журналісти, дослідники виділяють фішингові атаки, викрадення акаунтів, кібершпигунство, цифрове стеження, втручання у роботу електронних ресурсів та маніпуляції цифровими матеріалами. Окрему небезпеку становлять deepfake-технології, які дозволяють створювати фальшиві відео, аудіо чи зображення, що візуально майже неможливо відрізнити від справжніх. Такі технології можуть використовуватися для дискредитації журналістів, поширення дезінформації або маніпулювання громадською думкою.

У сучасних умовах важливим елементом професійної безпеки журналіста стає кібергігієна. Вона охоплює комплекс практичних навичок і правил, спрямованих на захист цифрової інформації та мінімізацію ризиків кібератак. До основних заходів кібергігієни належать:

- використання складних і унікальних паролів;
- двофакторна автентифікація;
- регулярне оновлення програмного забезпечення;
- шифрування файлів і повідомлень;
- використання VPN-сервісів;
- безпечне зберігання резервних копій;
- перевірка підозрілих посилань і вкладень.

Особливої уваги потребує безпечна комунікація з джерелами інформації. Для цього журналісти дедалі частіше використовують захищені месенджери, зокрема Signal Messenger, який вважається одним із найбезпечніших сервісів для конфіденційного спілкування. Також популярними є інструменти шифрування електронної пошти та захищеного обміну файлами. Крім технічних навичок, сучасний журналіст повинен уміти перевіряти достовірність цифрових матеріалів. У роботі з фото та відео

важливими є аналіз метаданих, перевірка геолокації, виявлення монтажу та ознак маніпуляції контентом. Для цього використовуються спеціальні інструменти цифрової верифікації, зокрема платформи фактчекінгу та сервіси аналізу зображень. Одним із відомих міжнародних ресурсів є First Draft News [9], який спеціалізується на перевірці цифрової інформації та боротьбі з дезінформацією. Фактично, цифрова безпека сьогодні є не додатковою навичкою, а необхідною складовою професійної компетентності журналіста. В умовах стрімкого розвитку цифрових технологій, поширення дезінформації та зростання кіберзагроз саме поєднання журналістських стандартів, медіаграмотності та навичок цифрового захисту дозволяє забезпечити якісну та безпечну професійну діяльність у сучасному інформаційному просторі.

Дезінформація у сфері науки сьогодні стала однією з найнебезпечніших форм інформаційного впливу в цифровому середовищі. Її особливість полягає в тому, що маніпулятивний контент часто маскується під наукові факти, експертні висновки або аналітичні матеріали. Для пересічної аудиторії такі повідомлення можуть виглядати переконливо, оскільки вони нерідко супроводжуються псевдонауковою термінологією, статистикою чи посиланнями на нібито «дослідження». Саме це значно ускладнює процес розпізнавання неправдивої інформації. Сучасне цифрове середовище сприяє швидкому поширенню маніпулятивного контенту через механізми вірусності та емоційного впливу. Інформація, яка викликає страх, тривогу або обурення, поширюється значно швидше, ніж виважені аналітичні матеріали. Через це псевдонаукові твердження часто отримують ширше охоплення, ніж професійна наукова журналістика.

Дослідники Оксфордського інтернет-інституту зазначають, що алгоритми соціальних платформ нерідко посилюють поляризацію та сприяють формуванню інформаційних «бульбашок», у яких користувачі бачать лише контент, що підтверджує їхні переконання [10].

Особливу небезпеку становить поширення так званої «науковоподробної» інформації. Йдеться про матеріали, які зовні нагадують професійні наукові публікації, однак не мають реальної доказової бази. Часто для цього використовуються підроблені графіки, маніпулятивна статистика або вирвані з контексту цитати науковців. Такі методи активно застосовуються у темах медицини, вакцинації, генетики, кліматичних змін та новітніх технологій. Суттєвим викликом для сучасної журналістики стало також явище інформаційних кампаній, створених за допомогою автоматизованих систем та бот-мереж. За даними World Economic Forum, цифрові маніпуляції та штучно створені інформаційні хвилі входять до переліку ключових глобальних ризиків сучасного інформаційного суспільства. Автоматизовані

акаунти здатні масово поширювати неправдиві повідомлення, створюючи ілюзію суспільної підтримки певної позиції або «масової думки» [11]. Особливою проблемою стає розвиток генеративного штучного інтелекту. Сучасні AI-системи здатні створювати тексти, зображення та відео, які зовні виглядають професійно та достовірно. У сфері наукової журналістики це створює ризик появи фальшивих інтерв'ю, підроблених коментарів експертів або навіть вигаданих наукових досліджень. У 2023–2025 роках міжнародні дослідницькі центри неодноразово наголошували, що генеративний ШІ може використовуватися для масштабування дезінформації та автоматичного створення маніпулятивного контенту. У таких умовах особливої ваги набуває фактчекінг як один із базових професійних стандартів сучасної журналістики. Перевірка інформації вже не обмежується лише аналізом джерела. Журналіст повинен уміти перевіряти цифрове походження матеріалу, аналізувати дату створення контенту, шукати першоджерела та зіставляти інформацію з офіційними науковими даними.

Важливим інструментом у цій роботі є міжнародні наукові бази даних, зокрема Google Scholar, PubMed та Scopus.

Крім технічної перевірки інформації, важливим елементом якісної наукової журналістики є співпраця з фахівцями та експертними спільнотами. Саме консультації з науковцями дозволяють уникнути спрощення складних тем або неправильного трактування результатів досліджень. У багатьох випадках журналіст виступає своєрідним посередником між науковою спільнотою та суспільством, тому рівень його відповідальності значно зростає. Проблема протидії дезінформації сьогодні активно розглядається і на рівні міжнародних організацій. Зокрема, European Digital Media Observatory (EDMO) об'єднує дослідників, журналістів та фактчекерів для боротьби з цифровими маніпуляціями та поширенням неправдивої інформації в європейському медіапросторі. Таким чином, розвиток цифрових технологій та штучного інтелекту суттєво ускладнив процес роботи з науковою інформацією. У сучасних умовах журналіст повинен не лише володіти професійними навичками створення контенту, а й уміти працювати з цифровими інструментами перевірки інформації, аналізувати ризики маніпуляцій та критично оцінювати достовірність джерел. Саме це стає необхідною умовою збереження довіри до науки та професійної журналістики в цифрову епоху.

Важливим аспектом цифрової компетентності є вміння працювати з сучасними інформаційними технологіями. Для журналіста це означає не лише використання цифрових платформ чи мультимедійних інструментів, а й здатність безпечно працювати з даними, перевіряти цифрові джерела та

захищати власну інформацію. У сучасних умовах цифрова компетентність включає:

- навички роботи з інформаційними технологіями;
- знання основ кібербезпеки;
- уміння захищати персональні дані;
- використання інструментів цифрової верифікації;
- здатність розпізнавати маніпулятивний контент;
- критичне оцінювання джерел інформації;
- розуміння принципів функціонування алгоритмів соціальних мереж і штучного інтелекту.

Особливо актуальною проблема цифрової грамотності стала після активного розвитку генеративного штучного інтелекту. UNESCO у своїх аналітичних матеріалах підкреслює, що штучний інтелект одночасно створює нові можливості та нові ризики для інформаційного простору.

Організація зазначає, що AI може сприяти швидкому поширенню дезінформації через deepfake-технології, автоматизоване створення контенту та алгоритмічне посилення маніпулятивних повідомлень [12]. У зв'язку з цим особливого значення набуває розвиток критичного мислення. Дослідники наголошують, що сучасний користувач цифрового середовища повинен уміти не лише споживати інформацію, а й аналізувати її походження, мету створення та потенційний вплив. Саме критичне мислення допомагає журналісту відрізнити достовірні джерела від маніпулятивних ресурсів, а також уникати поширення неперевіраних матеріалів.

Проблема медіаграмотності активно досліджується і в контексті боротьби з дезінформацією. У 2026 році міжнародна група науковців представила дослідження *Building Resilience to Misinformation: A Cross-National Development of the Digital Media and Information Literacy Scale (DMILS)*, у якому доведено, що рівень цифрової медіаграмотності безпосередньо впливає на здатність людини протидіяти дезінформації та критично оцінювати онлайн-контент [13]. Цікавими є також результати дослідження *The Illusion of Competence: Self-Perceived Digital Literacy and AI Readiness Among European Secondary Students*, у якому виявлено, що значна частина молоді переоцінює власну здатність розпізнавати deepfake-контент та алгоритмічні маніпуляції. Автори називають це «ілюзією цифрової компетентності», коли користувачі впевнені у власній медіаграмотності, але на практиці не володіють достатніми навичками цифрової перевірки інформації [14].

Для журналістів важливим стає також уміння працювати з фактчекінговими інструментами. Сучасна наукова журналістика дедалі

більше базується на використанні міжнародних наукових баз даних, цифрових архівів, платформ перевірки фото та відео. Саме тому професійна діяльність журналіста сьогодні поєднує творчі, аналітичні та технічні компетентності. Крім професійних навичок, важливим аспектом медіаграмотності є формування інформаційної відповідальності. Журналіст у цифрову епоху стає не лише автором матеріалу, а й посередником між складним інформаційним середовищем та аудиторією. Саме від рівня його цифрової компетентності значною мірою залежить якість суспільної комунікації та рівень довіри до медіа. Таким чином, медіаграмотність і цифрова компетентність сьогодні є необхідною умовою професійної діяльності сучасного журналіста. Вони дозволяють ефективно працювати з інформацією, протидіяти дезінформації, критично оцінювати цифровий контент та забезпечувати аудиторію якісною й достовірною інформацією в умовах стрімкої цифровізації медіапростору.

Висновки. У результаті дослідження встановлено, що цифрова безпека є важливою складовою професійної діяльності сучасного наукового журналіста. Розвиток цифрових технологій суттєво змінив процес створення та поширення наукової інформації, водночас посиливши ризики дезінформації, кібератак і маніпуляцій медіаконтентом. Доведено, що основними загрозами для журналістів є фішингові атаки, цифрове стеження, викрадення акаунтів, deepfake-технології та витік конфіденційної інформації. У таких умовах особливого значення набувають кібергігієна, фактчекінг, цифрова верифікація контенту та критичне мислення. Встановлено, що медіаграмотність і цифрова компетентність дозволяють журналістам ефективно працювати з інформацією, протидіяти дезінформації та забезпечувати аудиторію достовірним науковим контентом. Перспективи подальших досліджень пов'язані з аналізом впливу штучного інтелекту на журналістику, вивченням алгоритмів поширення дезінформації, а також розробленням сучасних моделей цифрового захисту журналістів у медіасередовищі.

Література:

1. De Jong A., Dijkstra A. M., MacLeod M. A. J., De Jong M. D. T. *Science communication under pressure: perspectives of Dutch researchers and journalists on COVID-19 communication challenges*. *Frontiers in Communication*. 2024. Vol. 9. URL : <https://doi.org/10.3389/fcomm.2024.1449243>
2. Called D., Silva J. M. *Digital media and misinformation: An outlook on multidisciplinary strategies against manipulation*. *Journal of Computational Social Science*. 2021. Vol. 5. Pp. 123-159. URL : <https://doi.org/10.1007/s42001-021-00118-8>
3. *Global audiences suspicious of AI-powered newsrooms, report finds*. URL : <https://www.reuters.com/technology/artificial-intelligence/global-audiences-suspicious-ai-powered-newsrooms-report-finds-2024-06-16/>

4. Mahr D., Bussoletti A., Coenen C., Comunello F., Baniukevič J., Weinberger N. Science journalists and public trust: omparative insights from Germany, Italy, and Lithuania. *A Journal by Sissa Medialab*. 2025. Vol. 24 (05). URL : <https://doi.org/10.22323/149220250818111637>
5. Peña-Alonso U., Peña-Fernández S., Meso-Ayerdi K. Journalists' Perceptions of Artificial Intelligence and Disinformation Risks. *Journalism and Media*. 2025. Vol. 6(3). URL : <https://doi.org/10.3390/journalmedia6030133>
6. Journalism, fake news & disinformation: handbook for journalism education and training. URL : <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000265552>
7. Цифрова безпека журналістів та інших працівників медіа. URL : <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/media-digital-safety-training>
8. Дашенко Н. Л., Кушнір О. В., Решетуха Т. В. Цифрова безпека журналістів регіональних медіа: актуалізація в умовах війни. *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*. 2024. № 1 (57). С. 37-44. URL : [https://doi.org/10.32840/cpu2219-8741/2024.1\(57\).5](https://doi.org/10.32840/cpu2219-8741/2024.1(57).5)
9. First Draft. URL : <https://firstdraftnews.org>
10. The myth of the echo chamber. URL : <https://www.oii.ox.ac.uk/news-events/the-myth-of-the-echo-chamber>
11. Global Risks Report 2025. URL : https://reports.weforum.org/docs/WEF_Global_Risks_Report_2025.pdf
12. Artificial Intelligence and Disinformation: Examining challenges and solutions. URL : <https://www.unesco.org/en/articles/artificial-intelligence-and-disinformation-examining-challenges-and-solutions>
13. Qian S., Shen C., Wang H., Cho H. Building Resilience to Misinformation: A Cross-National Development of the Digital Media and Information Literacy Scale (DMILS). URL : <https://doi.org/10.48550/arXiv.2605.17676>
14. The Illusion of Competence: Self-Perceived Digital Literacy and AI Readiness Among European Secondary Students. URL : <https://doi.org/10.48550/arXiv.2605.26010>

References:

1. De Jong, A., Dijkstra, A.M., MacLeod, M.A.J., & De Jong, M.D.T. (2024). Science communication under pressure: perspectives of Dutch researchers and journalists on COVID-19 communication challenges. *Frontiers in Communication*, 9. Retrieved from <https://doi.org/10.3389/fcomm.2024.1449243>
2. Called, D., & Silva, J.M. (2021). Digital media and misinformation: An outlook on multidisciplinary strategies against manipulation. *Journal of Computational Social Science*, 5, 123-159. Retrieved from <https://doi.org/10.1007/s42001-021-00118-8>
3. Global audiences suspicious of AI-powered newsrooms, report finds. (2024). *Reuters*. Retrieved from <https://www.reuters.com/technology/artificial-intelligence/global-audiences-suspicious-ai-powered-newsrooms-report-finds-2024-06-16/>
4. Mahr, D., Bussoletti, A., Coenen, C., Comunello, F., Baniukevič, J., & Weinberger, N. (2025). Science journalists and public trust: comparative insights from Germany, Italy, and Lithuania. *Journal of Science Communication*, 24(05). Retrieved from <https://doi.org/10.22323/149220250818111637>
5. Peña-Alonso, U., Peña-Fernández, S., & Meso-Ayerdi, K. (2025). Journalists' perceptions of artificial intelligence and disinformation risks. *Journalism and Media*, 6(3). Retrieved from <https://doi.org/10.3390/journalmedia6030133>

6. Journalism, fake news & disinformation: handbook for journalism education and training. (n.d.). *UNESCO*. Retrieved from <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000265552>

7. Tsyfrova bezpeka zhurnalistiv ta inshykh pratsivnykiv media [Digital security of journalists and other media workers]. (n.d.). *Prometheus*. Retrieved from <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/media-digital-safety-training> [in Ukrainian].

8. Dashchenko, N.L., Kushnir, O.V., & Reshetukha, T.V. (2024). Tsyfrova bezpeka zhurnalistiv rehionalnykh media: aktualizatsiia v umovakh viiny [Digital security of regional media journalists: actualization in wartime conditions]. *Derzhava ta rehiony. Serii: Sotsialni komunikatsii – State and Regions. Series: Social Communications*, 1(57), 37-44. Retrieved from [https://doi.org/10.32840/cpu2219-8741/2024.1\(57\).5](https://doi.org/10.32840/cpu2219-8741/2024.1(57).5) [in Ukrainian].

9. First Draft. (n.d.). Retrieved from <https://firstdraftnews.org>

10. The myth of the echo chamber. (n.d.). *Oxford Internet Institute*. Retrieved from <https://www.oii.ox.ac.uk/news-events/the-myth-of-the-echo-chamber>

11. Global Risks Report 2025. (2025). *World Economic Forum*. Retrieved from https://reports.weforum.org/docs/WEF_Global_Risks_Report_2025.pdf

12. Artificial Intelligence and Disinformation: Examining challenges and solutions. (n.d.). *UNESCO*. Retrieved from <https://www.unesco.org/en/articles/artificial-intelligence-and-disinformation-examining-challenges-and-solutions>

13. Qian, S., Shen, C., Wang, H., & Cho, H. (2026). Building Resilience to Misinformation: A Cross-National Development of the Digital Media and Information Literacy Scale (DMILS). Retrieved from <https://doi.org/10.48550/arXiv.2605.17676>

14. The Illusion of Competence: Self-Perceived Digital Literacy and AI Readiness Among European Secondary Students. (2026). Retrieved from <https://doi.org/10.48550/arXiv.2605.26010>

Дата першого надходження статті до видання: 13.05.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 27.05.2026